

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Prof. Samsudean Flavia - Director
Școala gimnazială "Alexandru Vaida-Voevod"
Loc. Bobâlna, str. Principală nr. 36, județul Cluj

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 6094 / 6 APR. 2020

RECOMANDAREA

Nr. 91 din 6 APR. 2020

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și tinerilor, urmare a reportajelor apărute pe: **dejeanul.ro - 12.12.2019; stiri.tvr.ro - 12.12.2019; observator.ro - 12.12.2019**, în care, a fost relatat faptul că la Școala Gimnazială din comuna Bobâlna, o elevă în vârstă de ani s-a aruncat pe fereastra clasei situată la etajul 1.

În scopul verificării situației expuse în presă, Instituția Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj – Napoca – Avocatul Copilului, a făcut următoarele demersuri:

- în data de 19 decembrie 2019, s-a efectuat o anchetă la Școala gimnazială "Alexandru Vaida-Voevod" Bobâlna, județul Cluj
- s-au solicitat date și informații privind măsurile dispuse în acest caz de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj,
- s-au solicitat date și informații privind măsurile dispuse în acest caz de la Spitalul Municipal Dej,
- s-au solicitat date și informații privind măsurile dispuse în acest caz de la Inspectoratul Școlar Județean Cluj,

- s-au solicitat date și informații privind măsurile dispuse în acest caz de la Primăria comunei Bobâlna, județul Cluj
- s-au solicitat date și informații privind măsurile dispuse în acest caz de la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii Cluj Napoca.

1. Potrivit datelor stabilite în Împuternicirea nr. 22658/16.12.2019 a Avocatului Poporului, experți din cadrul Biroului Teritorial Cluj-Napoca, în calitate de reprezentanți ai Instituției Avocatul Poporului, au efectuat, în data de 19 decembrie 2019, o anchetă la Școala gimnazială "Alexandru Vaida-Voevod" Bobâlna, județul Cluj.

Scopul anchetei:

Ancheta a fost efectuată în urma sesizării din oficiu a Avocatului Poporului și a avut ca obiect clarificarea celor învederate în presă, potrivit cărora o minoră, în vârstă de ani, s-a aruncat de la etajul întâi al unității de învățământ.

Obiectivul anchetei a constat în clarificarea aspectelor de mai jos. Având în vedere dispozițiile din Legea 272/2004 s-au solicitat următoarele date:

1. Punctul de vedere al conducerii unității de învățământ referitor la aspectele semnalate în presă;
2. Demersurile efectuate cu privire la cazul relatat în presă, sancțiunile aplicate, precum și dacă a fost identificată o culpă a cadrelor didactice sau a altor persoane, în cauză;
3. În temeiul dispozițiilor cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011, respectiv art. 97 alin. 1, care sunt măsurile dispuse pentru protecția și siguranța copiilor, respectiv pentru a descuraja acest comportament în rândul elevilor;
4. Modul de aplicare, la nivelul unității de învățământ, a prevederilor art. 40 alin. (6) din Regulamentul-Cadru din 31 august 2016 de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin Ordinul 5079/2016, respectiv "Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare și extracurriculare /extrașcolare", în sensul reglementării situațiilor în care profesorii de serviciu anunța la timp, astfel de evenimente;
5. Raportat la prevederile art. 52 alin. (4) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare "Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri." În acest sens s-au solicitat date privind existența unor astfel de cazuri la nivelul unității de învățământ, precum modul de raportare a acestora. De asemenea, s-au solicitat informații, dacă, în cazul elevei

implicată în eveniment, cadrele didactice au semnalat existența unor indicii de neglijare sau orice formă de violență asupra copiilor, din partea părinților/rudelor, etc.

6. Informații privind situația școlară actuală a elevei.

În cadrul anchetei s-au constatat următoarele :

Unitatea de învățământ are în componență o grădiniță și 8 clase pentru învățământ preuniversitar (clase simultane la a VII-a și a VIII-a și la învățământul primar), este frecventată de elevi veniți din 11 sate aparținătoare, elevii beneficiind de transport școlar cu microbuzul aflat în dotarea Primăriei Bobâlna.

Incidentul, relatat în presă, a avut loc dimineața. La ora 7,30 a fost sunat serviciul de urgență 112. Eleva , în vârstă de ani, clasa a V-a, a ajuns la școală cu microbuzul, la ora 7,30 întrucât cursurile la gimnaziu încep de la ora 7,50 și cele de la învățământ primar, de la ora 9. Profesorul de serviciu se afla în școală, de la ora 7,30. După momentul incidentului, în care eleva s-a aruncat de la etajul I al școlii, au fost anunțați: părinții elevei, asistentul social din cadrul Primăriei Bobâlna, Inspectoratul Școlar Județean Cluj. În urma anchetei desfășurate la nivelul unității de învățământ s-a constatat faptul că, în dimineața evenimentului, în microbuzul școlar, eleva

ur fi declarat că va fi ultima ei zi, deoarece s-a săturat de certuri și scandaluri, dorindu-și o familie normală, arătându-le colegilor faptul că este bătută și vânătă.

Întrebat, dacă unitatea de învățământ beneficiază de serviciile de specialitate a unui medic școlar, directorul unității a specificat faptul că elevii nu beneficiază de serviciile de specialitate ale unui medic, decât sporadic, la venirea în comunitate a unui medic familie, (în zilele de marți ale lunii), din localitatea Recea, sunt elevi care merg la cabinetul medical. În anul școlar 2019-2020 nu există încheiat contract cu medic de familie. Școala nu beneficiază nici de serviciile unui asistent medical pentru elevi, fișele medicale ale elevilor fiind gestionate de către comisia de sănătate constituită din cadre didactice.

În ceea ce o privește pe eleva , directorul școlii a precizat că nu au fost situații în care cadrele didactice să observe semne de violență deși eleva s-a mai plâns colegilor despre faptul că nu are familie acasă ci doar la școală. Familia elevei este formată din 6 membri, ea având încă trei frați, un frate în clasa a VI-a, o soră în clasele primare și încă o soră, la grădiniță. Niciunul dintre copiii familiei nu este cu cerințe educaționale speciale.

În ceea ce privește starea de sănătate a elevei, aceasta a leșinat, pentru prima dată, când se afla în clasa I, apoi, începând cu clasa a IV-a episoadele de leșin au devenit frecvente. În octombrie 2018 a leșinat în curtea școlii și a fost solicitat sprijinul serviciului de urgență 112. În urma leșinului, părinții nu au comunicat școlii documente medicale, iar eleva nu a lipsit de la cursuri. În decurs de 3 săptămâni eleva a leșinat a doua oară. Au urmat apoi episoade repetate de leșin, aproximativ 20, în anul școlar 2018-2019. Inițial, a fost diagnosticată cu și i s-a stabilit și administrat tratament specific, însă crizele de leșin s-au intensificat atât ca durată, cât și ca intensitate, până în luna

februarie 2019. Reprezentanții școlii au încercat să discute cu medicii de pe ambulanță cu privire la episoadele de leșin ale elevei și au solicitat mamei să ceară un nou diagnostic. În luna martie 2019 a fost contactat și asistentul social din cadrul primăriei Bobâlna, întrucât părinții afirmau faptul că astfel de crize de leșin au loc doar în perioada în care fata este la școală. Directorul școlii, cu acordul mamei, a făcut o programare fetei, la un medic psihiatru din Cluj Napoca, însă, urmare a acestui demers, mama nu a comunicat niciun document medical. Astfel s-a ajuns în situația în care, la sfârșitul anului școlar 2018-2019 fetița era internată în spital fără să fie comunicat școlii un diagnostic clar.

Părinții elevei lucrează la Moara Suia, tatăl fiind cunoscut în comunitate ca fiind violent și consumator de alcool. Episoadele de leșin ale elevei au continuat, cadrele didactice ajungând la concluzia că aceasta simula astfel de crize, în momentele în care era solicitată în activitatea didactică.

Episoadele de leșin au apărut și în anul școlar 2019-2020, până la producerea evenimentului eleva a leșinat de 3-4 ori. Directorul unității de învățământ susține faptul că episoadele de leșin s-au intensificat după începerea tratamentului pentru starea generală a elevei degradându-se din ce în ce mai mult.

După producerea evenimentului, fratele mai mare al a rămas în școală, cu unul dintre cadrele didactice și și-a manifestat îngrijorarea asupra faptului că vor rămâne acasă doar cu tatăl, mama fiind plecată la spital cu Fratele mai mare a rămas marcat de gestul , cu atât mai mult cu cât a văzut-o în momentul în care s-a aruncat de la etaj.

În ziua evenimentului, , a fost singură în clasă, la un moment dat a intrat o colegă și a văzut-o așezată pe pervazul geamului și a rugat-o să nu își dea drumul dar, în momentul acela, a sărit. Copiii susțin că ar fi căzut în picioare, a făcut câțiva pași și apoi s-a prăbușit.

La data efectuării anchetei eleva se afla internată la Clinica de psihiatrie pediatrică Cluj, fiind transferată de la spitalul municipal Dej.

Referitor la colectivul de elevi al unității de învățământ, directorul afirmă faptul că majoritatea trăiesc în familii în care există abuzuri(verbale), consum de alcool.

Un element important este lipsa consilierului școlar, unitatea de învățământ neavând arondat niciun consilier școlar. De asemenea școala nu beneficiază nici de cadru didactic de sprijin, nici de asistent medical.

Demersurile efectuate cu privire la cazul relatat în presă, sancțiunile aplicate, precum și dacă a fost identificată o culpă a profesorilor sau a altor persoane în cauză:

Urmare a incidentului a fost întocmit procesul verbal din data de 12.12.2019 cu privire la cercetarea evenimentului, a fost transmisă informare în scris către Inspectoratul Școlar Județean Cluj, au fost luate declarații de la toate cadrele didactice care s-au aflat în școală, la momentul producerii incidentului. Din informațiile directorului unității de învățământ, a fost deschis dosar penal la Parchetul

de pe lângă Judecătoria Dej. La nivelul școlii nu a fost stabilită nicio culpă a personalului. Tentativa de suicid a fost prima de acest fel din școală.

În temeiul dispozițiilor cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011, respectiv art. 97 alin. 1, măsurile dispuse pentru protecția și siguranța copiilor, respectiv pentru a descuraja acest comportament în rândul elevilor:

A fost solicitat, verbal, în data de 13.12.2019, un psiholog/consilier școlar, Inspectoratului Școlar Județean Cluj, *întrucât nu sunt arondați niciunui consilier școlar*. Efectivul de elevi al școlii este de 145 elevi și preșcolari. Unitatea de învățământ nu a beneficiat niciodată de serviciile de specialitate a unui consilier școlar, în condițiile în care, în anul școlar 2019-2020 școala are înregistrați un număr de 20 de elevi cu cerințe educaționale speciale și încă 6 elevi care au depuse dosare de evaluare.

Școala are încheiat parteneriat cu poliția, astfel că se desfășoară întâlniri la nivel de școală cu toți elevii, având ca obiect siguranța acestora. Nu sunt încheiate alte parteneriate cu instituții sau organisme neguvernamentale.

A doua zi, după incident, a fost invitat dl. _____ pentru o activitate pe tema părinți-școală-educație, activitate la care au participat elevii, părinții și cadrele didactice. Elevilor din clasa a V-a, clasa _____, le-a vorbit dna. director, în calitate de cadru didactic(educație civică), explicându-le ce s-a întâmplat și instruindu-i să nu se apropie de geamuri și balustrade, reguli cuprinse, de altfel, în regulamentul intern al unității de învățământ.

Modul de aplicare, la nivelul unității de învățământ, a prevederilor art. 40 alin. (6) din Regulamentul-Cadru din 31 august 2016 de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin Ordinul 5079/2016, respectiv "Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare și extracurriculare /extrașcolare", în sensul reglementării situațiilor în care profesorii de serviciu anunța la timp, astfel de evenimente.

Directorul unității de învățământ a fost anunțat de urgență de către profesorul de serviciu, procedură stabilită atât în regulamentul intern cât și în regulamentul de organizare și funcționare a unității.

Raportat la prevederile art. 52 alin. (4) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare "Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri." În acest sens s-au solicitat date privind existența unor astfel de cazuri la nivelul unității de învățământ, precum modul de raportare a acestora. De asemenea, s-au solicitat informații, dacă, în cazul elevei

implicată în eveniment, cadrele didactice au semnalat existența unor indicii de neglijare sau orice formă de violență asupra copiilor, din partea părinților/rudelor, etc.

Directorul unității de învățământ afirmă că, până la producerea evenimentului nu a fost informată, nici de către cadrele didactice și nici de către elevi, cu privire la existența unor suspiciuni de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului. Suspiciunile privind eventualele probleme în familie fiind rezultatul discuțiilor membrilor comunității (zvonuri). Nu au existat cazuri în care să fie sesizați profesorii, de către elevi, cu privire la abuzuri în familie, anterior acestui caz.

Informații privind situația școlară actuală a elevei:

Evoluția școlară a elevei : este în continuă degradare, cadrele didactice asociind această degradare și cu tratamentul pentru urmat de către elevă.

II. Datele transmise de către autoritățile sesizate sunt următoarele:

I. Inspectoratul De Poliție Județean Cluj Poliția Municipiului Dej, prin adresa nr 587632/2019, a comunicat următoarele:

În data de 12.12.2019, ora 0730, Poliția Municipiului Dej-Secția 5 Poliție Rurală Dej, a fost sesizată prin SNUAU 112, de către profesor al Școlii Generale cu Clasele I-VIII Bobâlna, despre faptul că, eleva în clasa a V-a, a căzut de la etajul 1 acestei clădiri.

La fața locului s-a deplasat o echipă operativă, care, a constatat că sesizarea se confirmă, numita în vârstă de ani, fiind transportată la Spitalul Mun. Dej, având următorul diagnostic - prin cădere de la alt nivel, în

În continuare s-a înregistrat dosarul penal cu nr. , în care s-au efectuat cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de " Vătămare corporală din culpă", faptă prev. de art. 196 alin. 1 din Cod Penal.

În urma probatoriului administrat, s-a stabilit că persoana vătămată s-a aruncat de la etajul 1 al clădirii, de la unul din geamurile sălii de clasă, pe fondul unor probleme avute în familie, cauzate de certurile dintre părinți. În data de 13.01.2020 s-a întocmit referatul cu propunerea de Clasare a cauzei penale, dosarul înaintându-se Parchetului de pe lângă Judecătoria Dej

Spitalul Municipal Dej, prin adresa nr. 15924/2019, au comunicat Foaia de Observație nr. 9946/2019, Biletul de ieșire din spital și Scrisoarea medicală, pentru pacienta Din documentele transmise rezultă faptul că, minora, în vârstă de ani și luni, aflată în evidența Clinicii de Psihiatrie Infantilă Cluj Napoca pentru episod , s-a internat pentru supraveghere clinică, după o cădere autoprovocată

de la fereastra etajului 1 al unității de învățământ, după un conflict verbal cu profesoara, cu pierderea stării de conștiință de câteva minute. Ulterior, minora a fost transferată la Clinica de Psihiatrie Pediatrică Cluj Napoca, cu acordul dlui. Dr.

2. Inspectoratul Școlar Județean Cluj, prin adresa nr. 266/2019 a comunicat următoarele:

Inspectoratul Școlar Cluj a fost înștiințat de către doamna director de acest incident, conform procedurii de informare a situațiilor de urgență. Pe parcursul desfășurării cercetărilor referitoare la acest caz, Inspectoratul Școlar Cluj a ținut în permanență legătura cu unitatea de învățământ pentru a fi la curent cu evoluția stării de sănătate și a modului de reintegrare în colectivul școlii a elevei. Toate informațiile legate de acest caz i-au fost transmise inspectorului care răspunde de monitorizarea activității acestei unități de învățământ, inspector școlar

În urma discuțiilor cu doamna director , aceasta a transmis faptul că problemele fetei au debutat în anul școlar anterior, 2018-2019, când, de mai multe ori, eleva a leșinat la școală. În urma apelurilor școlii la Serviciul 112, eleva a fost dusă la spital și diagnosticată cu

În luna mai 2019 eleva a fost internată la Psihiatrie pediatrică.

Toate aceste probleme au fost semnalate și au fost discutate atât cu părinții, cât și cu reprezentantul Asistenței Sociale din Primăria Bobâlna.

Atât unitatea de învățământ, cât și Inspectoratul Școlar Județean Cluj au luat toate măsurile care intră în atribuțiile acestor instituții, potrivit Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare, aprobat prin OMECTS nr. 5530/05.10.2011, cu modificările și completările ulterioare și potrivit Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin OMECS nr. 5079/2016, cu modificările și completările ulterioare.

3. Primăria comunei Bobâlna, prin adresa nr. 553/2019, a comunicat următoarele:

Minora frecventează cursurile școlare în continuare la Școala Gimnazială „Al.Vaida Voevod” Bobâlna clasa a V-a;

Transportul de la domiciliu la școală este asigurat de către primărie prin microbuzul școlar, minora fiind însoțită pe parcursul transportului de către mamă;

Tratamentul medicamentos prescris la externarea din Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii Cluj-Napoca secția psihiatrie unde minora a fost internată în perioada 13.12.2019-23.12.2019 este administrat de către mamă;

Minora, însoțită de către mamă participă la ședințe regulate de psihoterapie în Cluj-Napoca;

Familia este în atenția serviciului de asistență socială din cadrul Primăriei Bobâlna unde va fi monitorizată pe o durată de 6 luni;

La discuțiile purtate de către lucrătorul social și mama minorei s-a recomandat evitarea situațiilor conflictuale din familie, ca mediul familial să fie unul suportiv pentru minori, limitarea

accesului la tv/telefon, implicarea minorei în activitățile casnice cu responsabilități adecvate vârstei și încurajarea minorei pentru petrecerea timpului cu activități plăcute acesteia.

4. *Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii Cluj Napoca*, prin adresa nr. 19991/2019 a comunicat următoarele:

Minora _____ este în evidența clinicii din luna mai a anului 2019, medic curant Prof. Dr. _____

Minora a fost internată în Clinica de Psihiatrie Pediatrică din cadrul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii Cluj, în perioada 13.12 - 23.12.2019. Diagnosticul la externare este:

Minora s-a prezentat în 13.12.2019, fiind adusă cu ambulanța la secția psihiatrie pediatrică, însoțită de mamă, pentru tentativă autolitică prin defenestrare în urmă cu o zi, dispoziție tristă, ideeație suicidară, idei de inutilitate, în contextul unui conflict cu diriginta. Anterior internării, în 12.12.2019, _____ a fost evaluată la Centrul de Primire Urgențe Dej, unde s-a stabilit _____

Din anamneza preluată la internarea actuală reiese că simptomatologia depresivă s-a accentuat în ultima lună anterior internării, după decesul bunicului patern, iar în ultimele 2 săptămâni anterioare a apărut ideeația suicidară. descrie dificultăți de relationare în mediul școlar, bullying școlar din partea unor colegi care îi adresează cuvinte jignitoare, conflictul cu diriginta.

Pe parcursul internării, s-a efectuat evaluare psihiatrică, evaluare somatică, evaluare neurologică, consiliere psihiatrică nespecifică, recoltare probe biologice.

S-a externat echilibrată hemodinamic, fără acuze somatice acute și cu recomandări. La externare s-a recomandat continuarea tratamentului farmacologic administrat în secție; urmarea unui program de ședințe de psihoterapie; luarea unor măsuri la nivel școlar împotriva bullyingului; gestionarea adecvată a situațiilor de pierdere a cunoștinței în mediul școlar (lăsarea minorei în bancă până își revine, continuarea ulterior a sarcinilor școlare); psihoigienă cu evitarea situațiilor conflictuale; mediu familial suportiv securizant; revenire la control peste o lună de la externare sau la nevoie.

III. Analizând prevederile legale în materie, subliniem următoarele:

A) *Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare:*

Potrivit **Art. 7 (1)** În unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale *sunt interzise activitățile care încalcă normele de moralitate și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și a tinerilor*, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, precum și activitățile de natură politică și

prozelitismul religios. (1¹)În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică - bullying.

Dispozițiile art. 56¹ reglementează că, în cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic se vor introduce sesiuni de informare/teme/cursuri de perfecționare asupra problemelor legate de violența psihologică - bullying, în vederea dobândirii de competențe în identificarea acestora și a capacității de aplicare a unor strategii educaționale potrivite.

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare reglementează în cuprinsul art. 280 răspunderea disciplinară a personalului didactic: "(1)Personalul didactic, personalul didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar răspund disciplinar pentru încălcarea cu vinovăție a îndatoririlor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului unității /instituției, conform legii.

B) Ordinul ministrului educației nr. 4742/2016 privind Statutul elevului:

Potrivit art. 14 lit. g) Elevii au îndatorirea de a sesiza reprezentanții unității de învățământ cu privire la orice situație care ar pune în pericol siguranța elevilor și a cadrelor didactice;

Incidente în speță sunt drepturile elevilor, stipulate în art. 7, astfel:

Elevii beneficiază de următoarele drepturi în sistemul educațional: art. 7 pct.6 lit f) dreptul de a beneficia de tratament nediscriminatoriu din partea conducerii, a personalului didactic, nedidactic și din partea altor elevi din cadrul unității de învățământ. Unitatea de învățământ preuniversitar se va asigura că niciun elev nu este supus discriminării sau hărțuirii pe criterii de rasă, etnie, limbă, religie, sex, convingeri, dizabilități, naționalitate, cetățenie, vârstă, orientare sexuală, stare civilă, cazier, tip de familie, situație socioeconomică, probleme medicale, capacitate intelectuală sau alte criterii cu potențial discriminatoriu; 8.h) dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare și consiliere școlară, profesională și psihologică, conexe activității de învățământ, puse la dispoziție de unitatea de învățământ preuniversitar, fiindu-le asigurată cel puțin o oră de consiliere psihopedagogică pe an; 10.j) dreptul de a beneficia de susținerea statului, pentru elevii cu nevoi sociale, precum și pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, conform prevederilor legale în vigoare; 16.p) dreptul de a învăța într-un mediu care sprijină libertatea de expresie fără încălcarea drepturilor și libertăților celorlalți participanți. Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Conform dispozițiilor Art. 8 (1)Copiii/tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, au aceleași drepturi ca și ceilalți elevi.(2)Elevii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, pot beneficia de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, conform legislației în vigoare.

C) Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

Potrivit **Art. 6** - Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform unor principii, ca: egalitatea șanselor și nediscriminarea; asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil; respectarea demnității copilului; celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil; asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului; Interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie.

Conform dispozițiilor **art. 52 (1)** Ministerul Educației Naționale, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, precum și inspectoratele școlare și unitățile de învățământ, ca instituții ale administrației publice locale cu atribuții în domeniul educației, sunt obligate să întreprindă măsuri necesare pentru: **c) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care nu pot răspunde la cerințele programei școlare naționale**, pentru a nu intra prematur pe piața muncii; **(2)** În cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

Conform dispozițiilor **art. 89** din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare: *"Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc."*;

În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora.

D) Ordinul ministrului educației nr. 5079/2016 privind aprobarea Regulamentului-Cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

Potrivit prevederilor **art. 40 (4)** Personalului din învățământul preuniversitar îi este interzis să desfășoare acțiuni de natură să afecteze imaginea publică a copilului/elevului, viața intimă, privată și familială a acestuia sau ale celorlalți salariați din unitate. **(5)** Personalului din învățământul preuniversitar îi este interzis să aplice pedepse corporale, precum și să agrezeze verbal, fizic sau emoțional copiii/elevii și/sau colegii. **(6)** Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților

școlare și extracurriculare/extrașcolare.(7)Personalul din învățământul preuniversitar are obligația să sesizeze, după caz, instituțiile publice de asistență socială/educațională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului în legătură cu orice încălcări ale drepturilor copiilor/elevilor, inclusiv în legătură cu aspecte care le afectează demnitatea, integritatea fizică și psihică.

Atribuțiile comitetului de părinți sunt reglementate de **art. 179 lit. c)**, astfel: Consiliul de conducere al Comitetului de părinți pe grupă/clasă susține organizarea și desfășurarea de programe de prevenire și combaterea violenței, asigurarea siguranței și securității, combaterea discriminării și reducerea absenteismului în mediul școlar;

De asemenea, Consiliul reprezentativ al părinților, potrivit **art. 184, lit. c)** susține unitățile de învățământ în derularea programelor de prevenire și de combatere a absenteismului și a violenței în mediul școlar;

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul Școlii gimnaziale "Alexandru Vaida-Voevod", din localitatea Bobâlna, județul Cluj, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune luarea cu celeritate a măsurilor legale pentru:

a) Asigurarea serviciilor medicale pentru elevi, medic/asistent medical, în acest sens urmând a efectua demersurile necesare către Consiliul local al comunei Bobâlna, în vederea identificării unei soluții, astfel încât elevii să beneficieze de asistența medicală necesară.

b) Asigura serviciilor de specialitate a unui consilier școlar, având în vedere numărul mare de elevi înregistrați cu cerințe educaționale speciale, în acest sens urmând a solicita Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Cluj arondarea unității de învățământ unui consilier școlar.

c) Respectarea dispozițiilor art 7 alin (1¹) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, inclusiv prin identificarea și încheierea de parteneriate cu instituții publice și private, având ca obiect formarea cadrelor didactice și a elevilor cu privire la prevenirea și gestionarea fenomenului de bullying în mediul școlar.

d) Elaborarea unei Proceduri Operaționale privind modul de gestionare a situațiilor de abuz/violență fizică/psihologică, apărute în cadrul unității de învățământ. Determinarea rolurilor și responsabilităților personalului instituției în prevenirea și protecția elevilor față de violență.

e) Menținerea unei colaborări eficiente cu reprezentanții serviciului de asistență socială din cadrul primăriei comunei Bobâlna, în privința elevilor cu situații familiale dezechilibrate, inclusiv prin sesizarea, cu celeritate a oricărei suspiciuni de violență/abuz/neglijare asupra minorilor, cu respectarea art. 89 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, cu modificările și completările ulterioare.

f) Creșterea gradului de informare a elevilor (pregătirea antiinfracțională și antivictimală) prin implicarea în programele și activitățile derulate cu acest scop, atât cu partenerii instituționali, cât și la nivelul unității de învățământ, în anul școlar 2019-2020, precum și în anii școlari următori.

g) Optimizarea sistemului de comunicare reală și eficientă între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali. Conștientizarea factorilor, caracteristicilor, semnelor și consecințelor fenomenului tachinării/intimidării între elevi/cadre didactice, în instituția de învățământ; Identificarea strategiilor și metodelor de prevenire a tachinării între elevi/cadre didactice;

2. Directorul Școlii gimnaziale "Alexandru Vaida-Voevod", din localitatea Bobâlna, județul Cluj va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

